

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	5. razred
Redni broj pripreme	27.
Nastavna cjelina / tema	II. BIBLIJA I POVIJEST SPASENJA
Nastavna jedinica / podtema	9. Abraham – susret s Bogom i poziv

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.5.2. Učenik povezuje poruku biblijskoga teksta o Abrahamovu pozivu sa životnim situacijama.

OŠ KV B.5.1. Učenik upoznaje Abrahama kao velikoga lika biblijske povijesti.

OŠ KV B.5.1. Učenik pripovijeda o Božjemu pozivu i iskustvu vjere starozavjetnoga lika Abrahama.

OŠ KV B.5.1. Učenik kroz Abrahamov primjer prepoznaje Boga kao prijatelja koji daje blagoslov i obećanja.

Ključni pojmovi	Abram, Abraham, Božji poziv, vjera, povjerenje, put, Haran, Kanaan, obećanje, blagoslov
Središnje / problemsko pitanje	Kako Abrahamov odgovor na Božji poziv pokazuje vjeru i povjerenje?
Nastavne metode	razgovor, čitanje biblijskoga teksta, rad na tekstu i karti, pripovijedanje, uspoređivanje, problemsko odlučivanje, rad u paru i skupini, stvaralačko i likovno izražavanje, igra i formativna provjera
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik, radna bilježnica, Biblija, reprodukcija stranice udžbenika, karta Abrahamova puta, ploča ili prezentacija, bilježnica, bojice, papiri A4/A3, kartice i grafički predlošci, računalo ili tablet (po izboru)
Međupredmetne poveznice	Hrvatski jezik – čitanje i pripovijedanje; Geografija – smjer kretanja i karta; Učiti kako učiti – planiranje, zaključivanje i suradnja; Osobni i socijalni razvoj – povjerenje, hrabrost i odgovorno odlučivanje; Likovna kultura – vizualizacija puta i obećanja

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: pitanja o Post 12,1-7, slaganje slijeda, rad s kartom, tumačenje obećanja i kratka provjera „Poziv, odgovor, obećanje ili znak“.

Vrednovanje kao učenje: samovrednovanje metodom „Ruksak povjerenja“.

Vrednovanje naučenoga: u ovoj pripremi nije predviđeno formalno brojčano vrednovanje.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, Ti si pozvao Abrahama da krene putem koji nije poznavao. Daj i nama uho koje sluša, srce koje vjeruje i hrabrost za dobre korake. Budi uz nas kada ne znamo sve unaprijed i nauči nas oslanjati se na tvoju riječ. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pročitati: „Idi iz zemlje svoje... u krajeve koje ću ti pokazati.“ (Post 12,1). Nakon tišine učenici će u sebi zamoliti za hrabrost da učine jedan dobar korak.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 36–37.“

Ili:

„Učenici će odabrati jednu dobru osobinu koju su primili od starijih i napisati kako je mogu prenijeti drugima.“

Motivacija:

Vjeroučitelj će pokazati kovčeg i put koji se račva prema poznatome i nepoznatome. Učenici navode što bi ponijeli kada bi morali krenuti, a ne bi znali sve pojedinosti puta.

KRENI – ALI KAMO?

Razgovor:

- Što bi ti bilo najteže ostaviti? (Mogući odgovori: dom, prijatelje, sigurnost, poznato mjesto.)
- Je li lakše krenuti kada znamo svaki korak? (Da, ali ponekad moramo vjerovati i kada ne znamo sve.)
- Što čovjeku može dati hrabrost? (Povjerenje, obećanje, pratnja i cilj.)
- Koga je Bog pozvao da krene u nepoznato? (Abrama, poslije nazvanoga Abraham.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas pratimo Abrama koji čuje Božji poziv, napušta poznato i kreće prema zemlji obećanja. Istraživat ćemo: Kako Abrahamov odgovor na Božji poziv pokazuje vjeru i povjerenje?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad na tekstu i slici, 10 minuta)

Učenici će pročitati tekst „Abraham – otac mnogih naroda: Susret i poziv“ i Post 12,1-7, udžbenik, str. 29. Tijekom čitanja izdvajaju tko zove, što Abram treba učiniti, što mu Bog obećava i kako Abram odgovara.

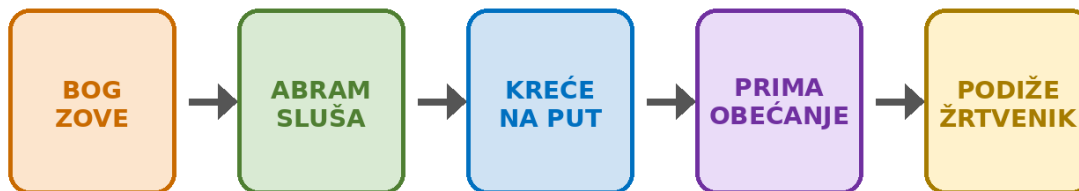

Razgovor:

- Tko govori Abram? (Bog.)
- Što Abram treba napustiti? (Zemlju, zavičaj i dom očinski.)
- Što mu Bog obećava? (Zemlju, velik narod, blagoslov i zaštitu.)
- Kako Abram odgovara? (Kreće kako mu je Bog rekao.)
- Što njegov odlazak pokazuje? (Povjerenje i vjeru u Božju riječ.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

ABRAHAMOV PUT POVJERENJA

Vjera se vidi kada Abraham Božju riječ pretvara u korak.

Kršćanski naglasak: Abraham nije uzor zato što je znao svaki detalj puta, nego zato što je vjerovao Bogu i učinio prvi korak.

Aktivnost 2: Abrahamov putni kovčeg *(individualni rad, 6 minuta)*

Učenici biraju pet stvari koje bi Abram trebao ponijeti na put i jednu koju treba ostaviti. Važnije od predmeta moraju dodati tri „nevidljive stvari”: vjeru, povjerenje i hrabrost.

Radni predložak:

ABRAM	
Pet stvari koje bi trebao ponijeti na put	
Jedna stvar koju treba ostaviti	
Tri „nevidljive stvari“	

- **Jednostavnija varijanta:** učenici rješavaju polovinu primjera ili rade uz ponuđene kartice i slikovne poticaje.

Aktivnost 3: Božja riječ – Abrahamov odgovor *(rad u paru, 7 minuta)*

Par povezuje Božje riječi „Idi“, „Velik ću narod od tebe učiniti“, „Blagoslovit ću te“ s Abrahamovim odgovorima „krene“, „vjeruje“, „podigne žrtvenik i zahvaljuje“.

BOG GOVORI

ABRAHAM ODGOVARA

Idi iz zemlje svoje.

Pouzdaje se u obećanje.

Blagoslovit ću te.

Kreće na put.

Velik ću narod od tebe učiniti.

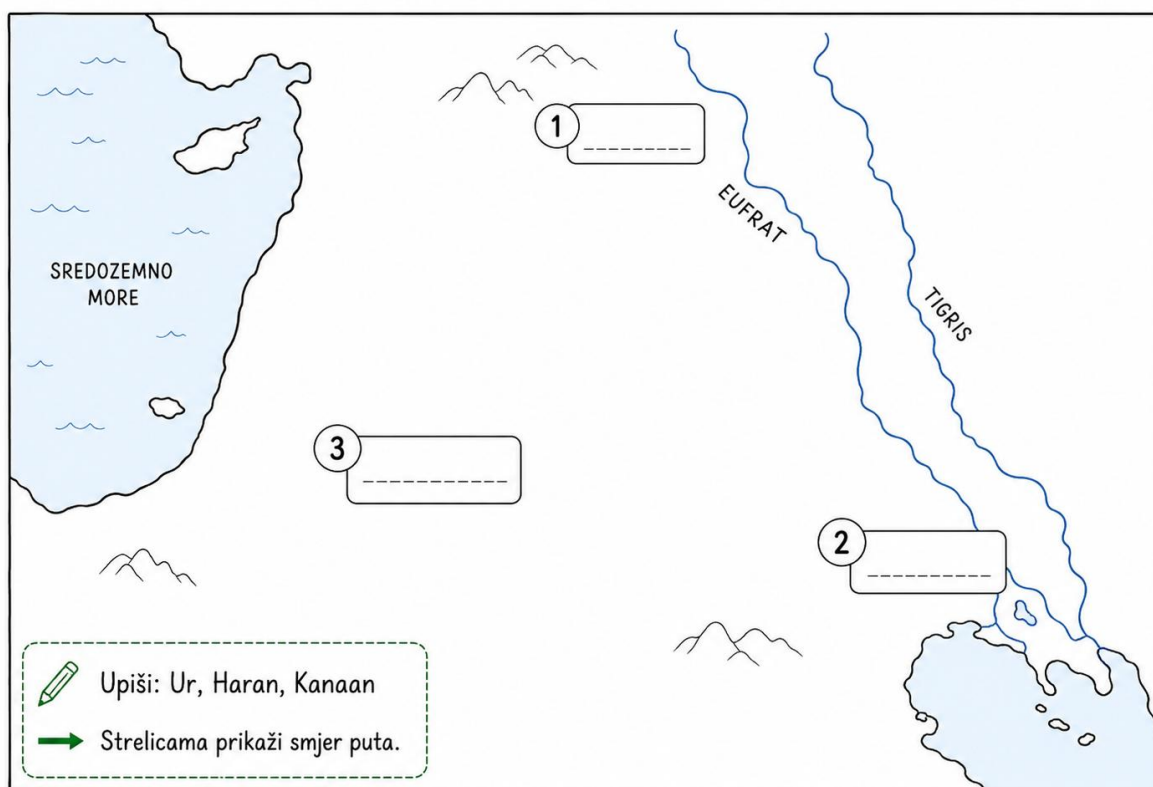
Vjeruje i zahvaljuje.

Aktivnost 4: Karta puta: Ur – Haran – Kanaan (rad u skupinama, 8 minuta)

Skupine na jednostavnoj karti označavaju Ur, Haran i Kanaan te strelicama prikazuju smjer. Uloge su: čitač, kartograf, provjeravatelj i izvjestitelj.

Rješenje karte: 1 – Haran; 2 – Ur; 3 – Kanaan; Smjer puta: Ur → Haran → Kanaan

PREDLOŽAK – ABRAHAMOV PUT

- **Zadatak proširenja:** skupina dodaje jednu rečenicu kojom povezuje aktivnost sa središnjim pitanjem sata.

Aktivnost 5: Razlozi za polazak i ostanak (individualni rad, 7 minuta)

Učenici u dva stupca zapisuju po tri razloga: ZAŠTO KRENUTI i ZAŠTO OSTATI. Na kraju zaokružuju što je kod Abrahama bilo presudno – Božji poziv.

Mogući primjer rješenja: ZAŠTO KRENUTI – Bog ga poziva; vjeruje Božjem obećanju; nada se novom životu i blagoslovu.; ZAŠTO OSTATI – ondje su mu dom i rodbina; poznaje kraj u kojem živi; put je dug, nepoznat i nesiguran. Kod Abrahama je bilo presudno – Božji poziv.

Radni predložak:

ZAŠTO KRENUTI?	ZAŠTO OSTATI?
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Aktivnost 6: Mjera povjerenja (rad u paru, 7 minuta)

Par dobiva četiri situacije: novi zadatak, nova skupina, isprika, pomoć nepoznatomu učeniku. Za svaku procjenjuju koliko traži povjerenja i navode siguran dobar korak.

Radni predložak:

SITUACIJE:	KOLIKO TRAŽI POVJERENJA	SIGURAN DOBAR KORAK
Novi zadatak	_____	_____
Nova skupina	_____	_____
Isprika	_____	_____
Pomoć nepoznatomu učeniku	_____	_____

Aktivnost 7: Četiri postaje poziva (rad u skupinama, 8 minuta)

Skupina slaže postaje ČUJEM – RAZMIŠLJAM – ODLUČUJEM – KREĆEM. Uz svaku postaju dopisuju što Abraham čini i jedan primjer iz školskoga života.

Mogući primjer rješenja: ČUJEM – Abraham sluša Božji poziv. – Pažljivo slušam uputu učitelja ili savjet roditelja.; **RAZMIŠLJAM** – Abraham razmišlja o Božjim riječima i obećanju. – Razmišljam što je ispravno učiniti u određenoj situaciji.; **ODLUČUJEM** – Abraham odlučuje vjerovati Bogu i poslušati ga. – Odlučujem pomoći učeniku koji je ostao sam.; **KREĆEM** – Abraham napušta svoj kraj i polazi putem koji mu je Bog pokazao. – Svoju dobru odluku pretvaram u djelo i odmah pomažem.

Radni predložak:

SITUACIJE:	ŠTO ABRAHAM ČINI?	PRIMJER IZ ŠK. ŽIVOTA
ČUJEM	_____	_____
RAZMIŠLJAM	_____	_____

ODLUČUJEM	_____	_____
KREĆEM	_____	_____

- **Jednostavnija varijanta:** učenici rješavaju polovinu primjera ili rade uz ponuđene kartice i slikovne poticaje.

Aktivnost 8: Prije i poslije poziva (individualni rad, 6 minuta)

Učenici dovršavaju: „Prije poziva Abram je...“, „Nakon poziva Abram...“, „Ostalo je nepoznato...“, „Ali vjerovao je...“

Rješenja: **a)** Prije poziva Abram je živio u svojem kraju sa svojom obitelji.; **b)** Nakon poziva Abram je poslušao Boga i krenuo na put.; **c)** Ostalo je nepoznato kamo će točno stići i što ga čeka.; **d)** Ali vjerovao je Bogu i njegovu obećanju.

a) Prije poziva Abram je...

b) Nakon poziva Abram...

c) Ostalo je nepoznato...

d) Ali vjerovao je...

Aktivnost 9: Tri obećanja (rad u paru, 6 minuta)

Par povezuje ZEMLJA, POTOMSTVO i BLAGOSLOV s kratkim objašnjenjem. Zatim bira koje obećanje najviše traži strpljenje i obrazlaže izbor.

Moguća rješenja: ZEMLJA – Bog obećava Abram u zemlju u kojoj će živjeti njegov narod.; POTOMSTVO – Bog obećava Abram brojno potomstvo, iako on još nema djece.; BLAGOSLOV – Bog obećava da će blagosloviti Abrahama i da će po njemu blagoslov primiti drugi ljudi.

Najviše strpljenja traži obećanje potomstva jer je Abram dugo čekao rođenje sina i morao vjerovati Bogu unatoč starosti.

Radni predložak:

POJAM	OBJAŠNENJE
ZEMLJA	_____
POTOMSTVO	_____
BLAGOSLOV	_____

Aktivnost 10: Vijeće odluke (rad u skupinama, 8 minuta)

Jedan dio skupine iznosi razloge za polazak, drugi izražava strahove, a treći traži što biblijski tekst govori. Zaključak mora poštovati da Abraham sam donosi odluku i vjeruje Bogu.

Mogući odgovori: razlozi – Božji poziv, obećanje i blagoslov; strahovi – napuštanje doma, nepoznat put i nesigurnost; tekst – Bog poziva, obećava i prati, a Abram vjeruje i kreće.

Radni predložak:

RAZLOZI ZA POLAZAK	STRAHOVI I PITANJA	ŠTO GOVORI POST 12,1–7?
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

- **Zadatak proširenja:** skupina dodaje jednu rečenicu kojom povezuje aktivnost sa središnjim pitanjem sata.

Aktivnost 11: Složi put poziva (individualni rad, 6 minuta)

Učenici brojevima poredaju: Bog govori; Abram sluša; Abram kreće; stiže u Kanaan; podiže žrtvenik. Zatim uz svaki korak dodaju glagol.

Rješenje redom uz prikazane retke: 4; 1; 5; 2; 3.

Radni predložak:

REDOSLIJED	DOGAĐAJ
_____	Abram kreće na put.
_____	Bog poziva Abrama.
_____	Abram podiže žrtvenik.
_____	Abram sluša Božju riječ.
_____	Abram stiže u Kanaan.

Aktivnost 12: Intervju s Abrahamom (rad u paru, 7 minuta)

Novinar pita: Što si ostavio? Čega si se bojao? Što ti je Bog obećao? Zašto si krenuo? Odgovori se temelje na Post 12,1-7.

Mogući odgovori: ostavio sam zemlju, zavičaj i očinski dom; put mi je bio nepoznat; Bog mi je obećao zemlju, potomstvo i blagoslov; krenuo sam jer sam vjerovao njegovoj riječi.

Radni predložak:

PITANJE NOVINARA	ABRAHAMOV ODGOVOR
Što si ostavio?	_____
Čega si se mogao bojati?	_____

Što ti je Bog obećao?	
Zašto si ipak krenuo?	

Aktivnost 13: Kada vjera postaje korak (rad u skupinama, 8 minuta)

Skupine dobivaju školske situacije u kojima treba učiniti dobro bez potpune sigurnosti u ishod. Za svaku navode što znači slušati, vjerovati i krenuti.

Mogući primjeri: primijetim potrebu – vjerujem da mali korak može pomoći – priđem učeniku; saslušam što se dogodilo – vjerujem da se odnos može popraviti – iskreno se ispričam; pažljivo pročitam zadatak – vjerujem da mogu učiti – zatražim pomoć i pokušam.

Radni predložak:

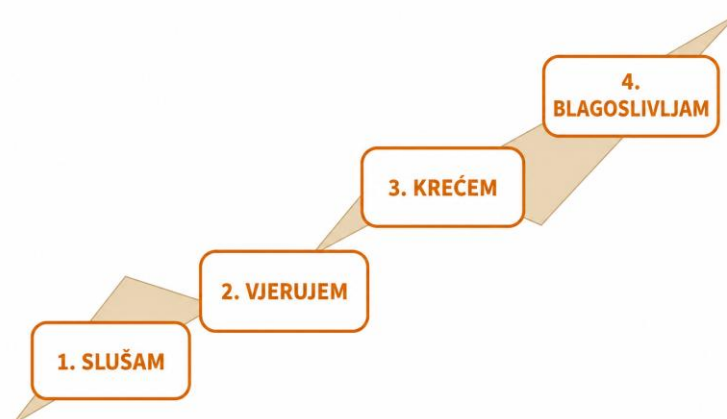
SITUACIJA	SLUŠAM	VJERUJEM	KREĆEM
Novi učenik je sam.			
Pogriješio sam prema prijatelju.			
Zadatak mi izgleda težak.			

Aktivnost 14: Put povjerenja (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će nacrtati put s četirima postajama: slušam, vjerujem, krećem i blagoslivljam. Uz svaku postaju dodaju jednostavan znak te ispod zapisuju svoj mali korak povjerenja.

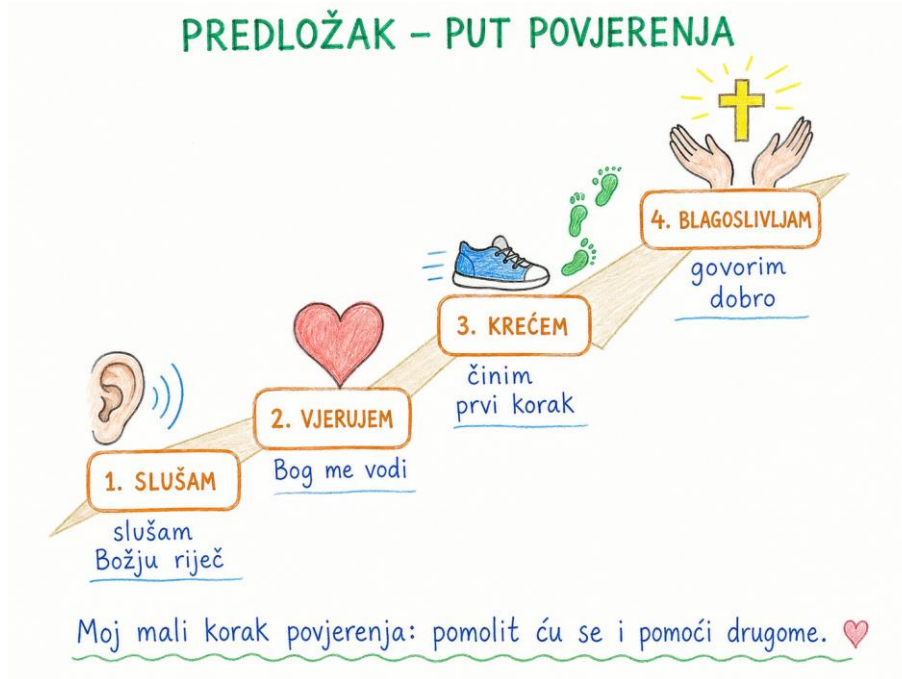
Radni predložak:

PREDLOŽAK – PUT POVJERENJA

Ispod napiši svoj mali korak povjerenja.

Mogući primjer rješenja:

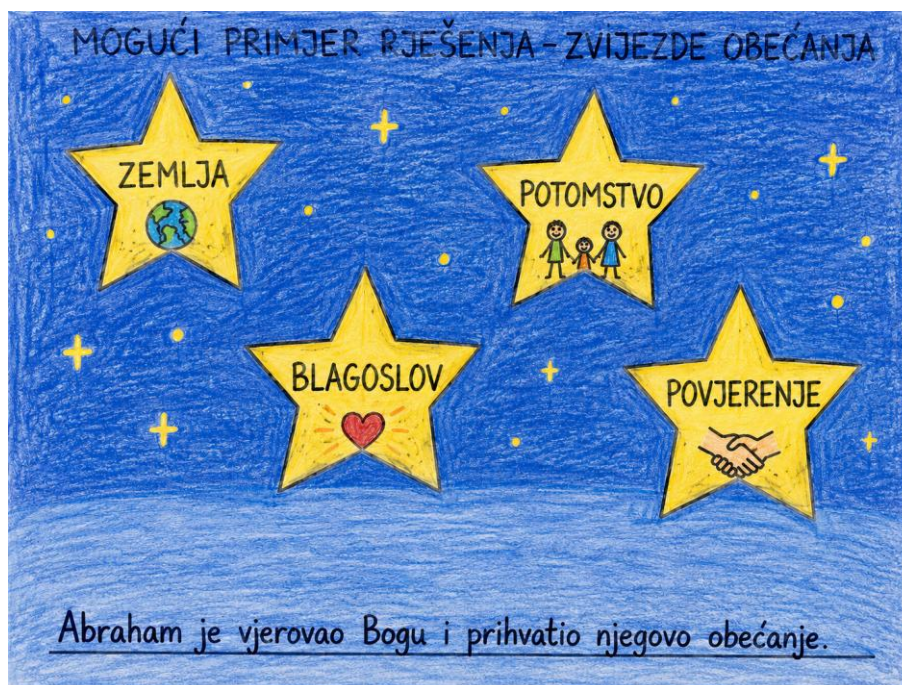
Aktivnost 15: Zvijezde obećanja (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će nacrtati noćno nebo. U velike zvijezde upisuju zemlja, potomstvo i blagoslov, a u jednu zvijezdu osobinu potrebnu Abrahamu: hrabrost ili povjerenje.

Radni predložak:

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 16: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 8 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Vjera

Zemlja je bila suha i ispucala jer dugo ne bijaše kišilo. Uvenulo žuto lišće jedva se držalo na granama. U poljima je izgorjela trava. Ljudi su napeto iščekivali, usrdno moleći i pogledavajući užareno nebo.

Mjesecima nije pala ni kap kiše, a posljednji tjedni bijahu nesnosno vrući. Mjesni je župnik organizirao molitveni sat ispred crkve. Došlo je mnoštvo ljudi. Svi su bili puni strepnje i nade.

Mnogi su u rukama imali nabožne predmete: križeve, krunice i molitvenike. Župnikove se oči, međutim, nisu odvajale od djevojčice u prvom redu. U krilu je držala crveni kišobran.

Bruno Ferrero

„Moliti znači tražiti kišu, vjerovati znači ponijeti kišobran!“

Razgovor:

- Zašto su se ljudi okupili ispred crkve? (Mjesecima nije bilo kiše pa su se okupili kako bi molili.)
- Po čemu se djevojčica razlikovala od ostalih ljudi? (Ponijela je kišobran i tako pokazala da njezina molitva uključuje stvarno pouzdanje.)
- Kako se ova priča može povezati s Abrahamom? (Abraham nije samo čuo Božji poziv nego je povjerovao njegovoj riječi i krenuo.)
- Znači li vjera da će se sve uvijek dogoditi upravo onako kako mi želimo? (Ne; vjera znači pouzdati se u Boga i odgovorno učiniti svoj korak, čak i kada ne znamo unaprijed kako će sve završiti.)

Pouka: Vjera se ne pokazuje samo riječima nego i djelima. Kao što je djevojčica ponijela kišobran, tako je Abraham na Božji poziv krenuo u nepoznato. Oboje su svojim postupkom pokazali pouzdanje.

Aktivnost 17: Zapišimo! (individualni rad u bilježnici, 7 minuta)

Učenici će brojevima poredati četiri događaja iz Abrahamova poziva i odgovora. Nakon samostalnoga rada slijedi kratka zajednička provjera.

Rješenja za vjeroučitelja redom uz prikazane retke: 4; 2; 3; 1.

ABRAHAM – SUSRET S BOGOM I POZIV

REDOSLIJED

DOGAĐAJ

_____	Abram stiže u Kanaan i podiže žrtvenik.
_____	Bog obećava blagoslov i potomstvo.
_____	Abram kreće kako mu je Bog rekao.
_____	Bog poziva Abrama da napusti zavičaj.

Aktivnost 18: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 38–39 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 19: Poziv, odgovor, obećanje ili znak (formativna provjera, 5 minuta)

Vjeroučitelj čita kratke rečenice. Učenici pokazuju jedan prst za POZIV, dva za ODGOVOR, tri za OBEĆANJE i četiri za ZNAK.

- „Idi iz zemlje svoje.“
- Abram krene kako mu je Bog rekao.
- „Blagoslovit ću te.“
- Podignuti žrtvenik.
- „Velik ću narod od tebe učiniti.“

Rješenja redom: POZIV; ODGOVOR; OBEĆANJE; ZNAK; OBEĆANJE.

- jedan prst za POZIV
- dva za ODGOVOR
- tri za OBEĆANJE
- četiri za ZNAK

Aktivnost 20: Digitalni zadatci (po izboru, približno 8 minuta)

Učenici će riješiti križaljku pod ikonom smješka, digitalni udžbenik, str. 29.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Predstavljanje rezultata.

Nedigitalna alternativa: učenici u paru slažu kartice s pojmovima Abram, Saraja, Haran, Kanaan, poziv, put i blagoslov.

Aktivnost 21: Mikropauza (*frontalni rad, 2 minute*)

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonetka, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Pitalica: „Što može obići cijeli svijet, a cijelo vrijeme ostaje u jednom kutu?“ Nakon nekoliko prijedloga otkriva se odgovor: poštanska marka.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI (približno 7–10 minuta)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj može odabrati dva ili tri pitanja:

- Što je Abraham morao ostaviti? (Poznatu zemlju, zavičaj i sigurnost.)
- Što mu je pomoglo krenuti? (Božji poziv i obećanje.)
- Koji dobar korak ponekad traži povjerenje? (Isprika, pomoć, novi zadatak ili zauzimanje za dobro.)

Sinteza:

Učenici dovršavaju tri koraka: Bog zove – Abraham vjeruje – Abraham kreće. Zatim jednom rečenicom odgovaraju na središnje pitanje.

Samovrednovanje:

Učenici na kraju napisanog u bilježnici crtaju s obzirom na usvojenost/ razumijevanje gradiva:

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 38–39.

Ili:

Učenici će nacrtati izraz lica kojim bi pokazali iznenađenje, strah i povjerenje nakon važnoga poziva.

Izborna domaća zadaća: učenici mogu s odraslom osobom razgovarati o odluci koja je tražila hrabrost i zapisati samo jednu naučenu poruku.

Završna molitva:

Bože, kao što si Abrahama pozvao na put, pozivaš i nas da bismo dobro. Daj nam hrabrost slušati tvoju riječ, povjerenje kada ne znamo sve unaprijed i ustrajnost da dovršimo dobre korake. Amen.

Ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube.

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvodna molitva, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	10 minuta
Aktivnost 4: Karta puta	7 minuta
Aktivnost 5: Razlozi za polazak i ostanak	6 minuta
Aktivnost 17: Zapišimo!	7 minuta
Aktualizacija, sinteza, samovrednovanje i završna molitva	8 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici prepričati osnovni slijed Post 12,1–7?
- ☐ Razlikuju li Božji poziv od Abrahamova odgovora?
- ☐ Navode li obećanja zemlje, potomstva i blagoslova?
- ☐ Objašnjavaju li povjerenje kao dobar korak bez potpune sigurnosti?
- ☐ Razlikuju li vjeru od nepromišljenoga rizika?
- ☐ Mogu li pravilno poredati ključne događaje Abrahamova puta?
- ☐ Povezuju li Abrahamov primjer s vlastitim izborom dobra?